

INFORMACIJA ZA JAVNOST
za obrat
PETROL, TERMINAL INSTALACIJA SERMIN

Na osnovi določil 13. člena Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic Ur.l. RS št. 22/2016, (v nadaljevanju Uredba) družba Petrol d.d., Ljubljana, podaja informacijo za javnost za obrat skladišča goriv Petrol – Terminal Instalacija Sermin.

1. Podjetje in naslov upravljavca ter ime in naslov obrata

Upravljavec:

PETROL, d.d. Ljubljana, Dunajska cesta 50, 1527 Ljubljana

Ime in naslov obrata:

Terminal Instalacija Sermin, Sermin 10/a, 6000 Koper

2. Potrditev, da se za ta obrat uporablja uredba, informacija o prijavi obrata, o izdelani zasnovi zmanjšanja tveganja za okolje ali varnostnem poročilu, o vložitvi vloge za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja ali izdanem okoljevarstvenem dovoljenju

Skladno z merili Uredbe, je Terminal Instalacija Sermin (v nadaljevanju: obrat) razvrščen med obrate večjega tveganja za okolje.

PETROL, d.d. Ljubljana je kot upravljavec obrata pridobil spremembo okoljevarstvenega dovoljenja, ki je bilo izdano februarja 2017, pod oznako 35495-9/2015-11.

Med postopkom pridobivanja okoljevarstvenega dovoljenja so bili izpolnjeni vsi pogoji, ki jih kot osnovo za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja na podlagi Zakona o varstvu okolja in Uredbe, presoja Agencija RS za okolje. Med izpolnjene osnovne pogoje sodijo:

- ustrezna prijava obrata,
- ustrezno izpolnjena vloga za izdajo okoljevarstvenega dovoljenja z
- Varnostnim poročilom za Terminal Instalacija Sermin, Koper, januar 2017

3. Opis dejavnosti, ki se izvajajo v obratu

Osnovna dejavnost obrata je skladiščenje in pretovarjanje naftnih derivatov in sicer neosvinčenega motornega bencina, dieselskega goriva (dizel) in plinskega olja za ogrevanje (KOEL).

V obratu se poleg triindvajsetih nadzemnih rezervoarjev skupne kapacitete skladiščenja 480.000 m³ naftnih destilatov nahajajo še drugi deli obrata, kjer so prisotne nevarne snovi; kamionska in vagnska polnilnica, rezervoarji za dodatke in aditive za goriva, rezervoarji za odpadke na osnovi naftnih derivatov, plinohram za obdelavo hlapov, ki nastajajo pri pretakanju, tehnološki cevovodi in črpališča. V sklopu obrata obratuje tudi tankerski terminal, ki se nahaja na območju Luke Koper in je z obratom povezan s tehnoloških cevovodom.

Glavne operacije z derivati na območju obrata so:

- Prezem goriv s tankerjev na tankerskem terminalu in njihovo prečrpavanje po tehnološkem cevovodu (t.i. PIG cevovod) v skladiščne rezervoarje.
- Prezem goriva iz železniških vagonov na vagnskem pretakališču in njihovo prečrpavanje v skladiščne rezervoarje.
- Odprema goriv z vagnskimi cisternami – polnjenje vagnskih cistern na vagnski polnilnici.
- Odprema goriva z avto cisternami – polnjenje avto cistern na kamionski polnilnici.
- Prečrpavanje goriva med posameznimi skladiščnimi rezervoarji (možna, vendar ne pogosta operacija), izvaja se v primeru optimiranja zalog.

4. Podatki o nevarnih snoveh v obratu, ki bi lahko povzročile nesrečo:

V obratu se skladiščijo sledeče nevarne snovi:

- neosvinčeni motorni bencini,
- dizelsko gorivo,

- ekstra lahko kurilno olje (KOEL),
- aditivi in
- barvila.

NMB – neosvinčen motorni bencin je bistra svetla tekočina, običajno v odtenkih rumenkaste barve in pri sobni temperaturi značilnega vonja. Osnovni namen uporabe je uporaba za pogon motornih vozil. Število, ki se navaja poleg osnovnega imena (95, 98 ali 100) je tehnična karakteristika in predstavlja oktansko število neosvinčenega motornega bencina. Vrelišče okvimo znaša med 25°C in 210°C, tipična gostota je 0,74 kg/l, v vodi je netopen. Plamenišče neosvinčenega motornega bencina je nižje od -40°C, uvrščamo ga med zelo lahko vnetljive snovi. Ob izpostavljenosti je dražilen (pljuča, oči, koža), zdravju škodljiv in okolju nevaren. Hlapi so težji od zraka.

Dieselsko gorivo je bistra svetla tekočina, običajno v odtenkih rumenkaste barve in pri sobni temperaturi značilnega vonja. Osnovni namen uporabe je uporaba za pogon motornih vozil. Glede na fizikalno kemijske lastnosti spada med srednje destilate, z okvirnim vreliščem med 160°C in 360°C, tipična gostota je 0,83 kg/l, v vodi je netopen. Plamenišče dieselskega goriva je nad 55°C, uvrščamo ga med vnetljive snovi. Ob izpostavljenosti je dražilen (pljuča, oči, koža), zdravju škodljiv in okolju nevaren. Hlapi so težji od zraka.

KOEL – kurilno olje ekstra lahko je iz kemijskega in varnostnega vidika primerljivo z dieselskim gorivom. Ključne razlike so v barvi (rdeči odtenki obarvanja zaradi dodanih barvil) in vsebnosti žvepla in aditivov, ki so pri dieselskem gorivu optimizirani za visoko zahteven tehnološki in ekološki vidik uporabe.

Aditivi za pogonska goriva in KOEL se uporabljajo v manjših količinah in so namenjeni izboljšanju posameznih karakteristik goriva (mazalnost, korozijska zaščita, ekološki parametri, ...). Iz kemijskega in varnostnega vidika jih obravnavamo kot naftne derivate, s plameniščem nad 55°C. Gre za vnetljive snovi, ki so ob izpostavljenosti dražilna (pljuča, oči, koža), zdravju škodljiva in okolju nevarna. Hlapi so težji od zraka.

Barvila se dodajajo gorivom za označevanje naftnih derivatov (rdeče za označevanje KOEL). Ker so snovi, ki dajejo barvo, raztopljene v nafti, jih iz kemijskega in varnostnega vidika obravnavamo kot naftne derivate, s plameniščem nad 55°C. Gre za vnetljive snovi, ki so ob izpostavljenosti dražilna (pljuča, oči, koža), zdravju škodljiva in okolju nevarna. Hlapi so težji od zraka.

Označevanje navedenih nevarnih snovi v skladu z Uredbo 1272/2008/EC (CLP)

Podrobnejše informacije o nevarnih snoveh so dostopne v Varnostnih listih posamezne snovi, ki so javno dostopni.

5. Splošne informacije o načinu opozarjanja javnosti, ki bi lahko občutila škodljive posledice nesreče, informacije o pravilnem ravnanju in informacije o mestu, kjer so informacije dostopne v elektronski obliki

Opazovanje, obveščanje in alarmiranje zaposlenih, okoliških prebivalcev in splošne javnosti ob večjih nesrečah je opredeljeno z Načrtom zaščite in reševanja in ga zagotavljajo Gasilska enota Terminala Instalacija Sermin, Regijski center za obveščanje (ReCO) in Mestna občina Koper. Opazovanje razvoja dogodkov, splošnega stanja na lokaciji in predvsem zasledovanje ogrožanja drugih komponent obrata (sosednji rezervoarji) izvaja vodja intervencije, ki odloča tudi o dodatnih ukrepih v zvezi z ravnanjem zaposlenih in prebivalstva.

V primeru zaznave, obvestila ali alarmiranja o nesreči na obratu, je potrebno zapreti vsa okna in vrata, se zadrževati v zaprtem prostoru in spremljati sredstva javnega obveščanja. Zaprte prostore se lahko zapusti šele po tem, ko je sprožen alarm za konec nevarnosti.

6. Datum zadnjega inšpekcijskega nadzora v obratu ali navedba mesta kjer je informacija dostopna v elektronski obliki ter navedba mesta, na katerem je mogoče pridobiti podrobnejše informacije o inšpekcijskem nadzoru

Evidenca in ugotovitve inšpekcijskih pregledov za obrate večjega in manjšega tveganja za okolje se nahajajo na povezavi:

<https://www.gov.si/drzavni-organi/organi-v-sestavi/inspektorat-za-okolje-in-prostor/o-inspektoratu-za-okolje-in-prostor/porocila-seveso/>

7. Podatki o tem, kateri obrati sestavljajo skupine obratov z možnimi verižnimi učinki

Podatke o skupinah obratov z možnimi verižnimi učinki zagotavlja Ministrstvo za okolje in prostor, na svojih spletnih straneh;

http://okolje.arso.gov.si/ippc/uploads/dokumenti/Seveso/Seznam_verizni%20ucinki_28avgust2019.pdf

8. Splošne informacije o naravi nevarnosti večjih nesreč, vključno z njihovimi možnimi učinki na človekovo zdravje in okolje, povzetek glavnih scenarijev večjih nesreč in ukrepov za njihovo preprečitev in zmanjšanje njihovih posledic

V obratu se skladiščijo motorni bencini in srednji naftni derivati, zato so v obratu možne samo nesreče z izpusti le-teh, ki v primeru zaporedja odpovedi varnostnih ukrepov lahko vodijo tudi do njihovega vžiga, ki rezultira v požaru ali eksploziji. Izpusti in vžigi naftnih derivatov v obratu so možni med njihovim pretakanjem (kamionska in vagonka polnilnica, plinohram za obdelavo hlapov, tehnološki cevovodi, rezervoarji in črpališča) ali skladiščenjem (rezervoarji, cevovodi in črpališča). Posledica večjih nesreč v obratu bi bilo toplotno sevanje, ki bi nastalo kot posledica požara v obratu ali udarni nadtlak, ki bi nastal kot posledica eksplozije.

Prepoznani možni scenariji večjih nesreč v obratu so (naštevamo samo tiste nesreče na posameznem delu obrata, ki imajo največje vplivne radije):

- Kamionska polnilnica – med polnjenjem avtocisterne se zgodi nesreče, katere posledica je izpust goriva v lovilno skledo kamionske polnilnice, njegov vžig in požar ali eksplozija.
- Vagonka polnilnica – zaradi odpovedi vagonke cisterne se med njenim polnjenjem celotna vsebina vagonke cisterne razlije v lovilno skledo vagonke polnilnice, kjer se gorivo vžge, posledica je požar ali eksplozija.
- Tankerski terminal – zaradi nesreče na tankerskem terminalu med sprejemom goriva iz tankerja pride do razlitja goriva po lovilni skledi tankerskega terminala. Ob prisotnosti vira vžiga se razlito gorivo lahko vžge, posledica je požar ali eksplozija.
- Cevovodi – med mirovanjem cevovoda, pride zaradi poškodbe cevovoda do izpusta goriva iz segmenta cevovoda. Gorivo se razlije po tleh obrata (zemlja), kjer se ga del vpije v tla, preostanek pa tvori lužo, ki tudi hlapi. V primeru vžiga lahko pride do požara ali eksplozije.
- PIG cevovod – do izpusta iz tega cevovoda bi lahko prišlo med pretakanjem goriva iz tankerja v rezervoarje, zaradi poškodbe cevovoda. Zaradi padca tlaka v cevovodu, bi se pretakanje zaustavilo, izlito gorivo pa bi se razlilo po tleh in začelo izhlapevati. V stiku z virom vžiga bi se gorivo ali hlapi vžgali in prišlo bi do požara ali eksplozije.
- Rezervoarji – zaradi nesreče se gorivo razlije v lovilno skledo rezervoarja, v primeru prisotnosti vira vžiga, lahko pride do požara ali eksplozije. V takšnem primeru se sproži hlajenje sosednjih rezervoarjev, ki preprečuje prenos požara na sosednje rezervoarje. V primeru, da pri eksploziji hlapov pride do poškodbe instalacije za hlajenje, bi se požar iz enega rezervoarja lahko prenesel tudi na sosednjega. Poleg požara in eksplozije je pri rezervoarjih R17-R20 možno, da se v primeru izpusta goriva iz rezervoarja, le-to zaradi odpovedi dekantacijskega ventila, izlije naprej v reko Rižano.
- Plinohram – zaradi povečanega pritiska v plinohramu, bi lahko prišlo do plina iz plinohrama. V primeru, da bi bila koncentracija na mestu izpusta znotraj eksplozijskih mej in prisoten vir vžiga, bi lahko prišlo do eksplozije hlapov.

Vplivno območje toplotnega sevanja in udarnega nadtlaka, navedenih večjih nesreč v obratu, ki bi lahko imele učinke na človekovo zdravje in okolje je omejeno na obrat, njegovo neposredno okolico in okolico trase PIG cevovoda od obrata preko Luke Koper do tankerskega terminala. Vplivni radiji večjih nesreč ne segajo na stanovanjske objekte, saj so bili ob postavitvi zadnjih rezervoarjev v obratu izvedeni tudi ustrezni nasipi, ki zaustavijo vplive toplotnega sevanja in udarnega nadtlaka na najbližje stanovanjske objekte. Vplivi večjih nesreč v obratu segajo na

kmetijska zemljišča v okolici obrata, na območje Luke Koper in železniških tirov južno od obrata ter na območje najbližjih gospodarskih družb južno od obrata.

Petrol d.d. na lokaciji Terminala Instalacija Sermin izvaja ukrepe za preprečevanje scenarijev večjih nesreč in zmanjševanje njihovih posledic pri obratovanju, vzdrževanju, načrtovanju, zaustavitvah, gradnji ali spremembah. Ukrepi za preprečevanje scenarijev večjih nesreč in zmanjševanje njihovih posledic so tehnične in organizacijske narave. Med tehnične ukrepe uvrščamo protipožarne sisteme, sisteme javljanja požarov, hlajenja, ustrezno tehnično opremljenost skladiščnih rezervoarjev, pomožne vire napajanja,... itd. Organizacijski ukrepi temeljijo na Sistemu obvladovanja varnosti, s katerim obvladujemo usposobljenost zaposlenih, redno obratovanje, vzdrževanje in spremembe obrata, s posebnim poudarkom na izvedbi nevarnih del in nadzorom nad zunanjimi izvajalci, ter varovanje in redni nadzor obrata.

9. **Potrditev, da mora upravljavec za obratovanje večjih nesreč in zmanjševanje njihovih učinkov ustrezno ukrepati na kraju samem ter sodelovati z reševalnimi službami.**

Petrol d.d. ima vzpostavljen Sistem obvladovanja varnosti, ki omogoča in zagotavlja doseganje ciljev preprečevanja večjih nesreč. Stalno in sistematično prepoznavamo in ocenjujemo tveganje za nesreče pri vseh aktivnostih, ki potekajo v Terminalu Instalacija Sermin in predstavljajo potencialno nevarnost za ljudi in okolico. Skrbimo za izvajanje vseh ukrepov, ki so potrebni za zmanjševanje tveganja pojava večjih nesreč. Redno spremljamo upoštevanje sprejetih varnostnih ukrepov in izvajamo njihovo preverjanje v praksi.

Na lokaciji Terminala Instalacija Sermin imamo organizirano gasilsko enoto (GE), ki skupaj z ostalim ustrezno usposobljenim kadrom in na podlagi izdelanega Načrta zaščite in reševanja, zagotavlja takojšnje in strokovno ukrepanje. V okviru zagotavljanja varnosti na lokaciji obrata, sodelujemo tudi z zunanjimi organi in službami, kot so lokalna skupnost, gasilske enote, zdravstveni domovi, policija in pristojni inšpekcijski organi.

10. **Informacije iz občinskih ali regijskih načrtov zaščite in reševanja**

Ustrezne informacije iz občinskih ali regijskih načrtov zaščite in reševanja, na svojih spletnih straneh zagotavlja občina, na območju katere se obrat nahaja.

11. **Dodatne informacije**

Dodatne informacije v zvezi z zagotavljanjem in izvajanjem ukrepov za preprečevanje večjih nesreč in zmanjševanja njihovih posledic za obrat večjega tveganja za okolje Terminala Instalacija Sermin, zagotavljamo preko sledečih kontaktov:

Petrol, Korporativno komuniciranje:

Aleksander Salkič, e-pošta: aleksander.salkic@petrol.si

Petrol, Vodja Terminal Instalacija Sermin:

Valdi Jakac, e-pošta: valdi.jakac@petrol.si

Petrol, Pooblaščenec za varstvo okolja:

Tomaž Juriševič, e-pošta: tomaz.jurisevic@petrol.si

Petrol d.d., Ljubljana
Logistika
Rok Cizej
izvršni direktor Logistike

Ljubljana, september 2021

PETROL 29

Petrol, Slovenska energetska družba, d.d., Ljubljana
1527 Ljubljana, Dunajska cesta 50

Petrol d.d., Ljubljana
Trajnostni razvoj, kakovost in varnost
dr. Marja Svobljšak
direktorica

Revizija: 3